ORĘDOWNIK
STAROSTWA I POWIATU PUCKIEGO

Wychodzi wedle potrzeby, przynajmniej raz w tygodniu. — Prenumerata kwartalna 180 mk., miesięczna 70 mk. — Poszczególny nummer 10 mk.

Ogłoszenia przyjmuje się za opłatą 20.— marek od jednołamowego wiersza drobnego druku, reklamy 30.— marek od wiersza.

Redakcja: Starostwo w Pucku. — Nakład i drukarnia: „Gazeta Gdańska“ Tow. Akc., Gdańsk.

Nr. 73. | Puck, sobota, dnia 1 października 1921 r. | Rok 35.

Część Urzędowa

653.

OKÓLNIK

Ministerstwa b. dz. pr. w przedmiocie przywracania nazwisk prawnych osobom wojskowym, korzystającym z pseudonimów.

Żołnierze polskich formacji ochotniczych, które istniały jeszcze przed utworzeniem regularnej armji polskiej, zaciągali się do wojska nie pod własnem nazwiskiem, ale bardzo często ze względów politycznych pod nazwiskiem przybranem (pseudonim).

Gdy względy powyższe obecnie przeważnie już nie istnieją, winien być przywrócony stan prawny co do używania nazwisk. Wymaga tego nietylko ogólny porządek prawny, lecz także interes prywatny osób poszczególnych, dla których niezgodność między nazwiskiem faktycznie używanem a nazwiskiem prawnie przysługującem jest często powodem rozmaitych trudności.

Zdarzają się n. p. wypadki, że rodzina żołnierza nie może korzystać z przysługujących jej zasiłków, ponieważ dany żołnierz znany jest w armji tylko pod nazwiskiem przybranem.

Jeszcze większe zawikłania powstają dla żołnierzy już zdemobilizowanych, których dokumenty wojskowe opiewają na nazwiska przybrane, odmienne od nazwiska prawnie im przysługującego i wymienionego w ich cywilnych dowodach osobistych, wtedy bowiem powstają bardzo poważne wątpliwości co do tożsamości osoby, a w następstwie niepożądane skutki dla danego osobnika.

Powyższy stan rzeczy skłania bardzo wiele osób interesowanych do wnoszenia prośb tak do władz cywilnych, jak do wojskowych o ustalenie ich nazwiska. Ustalenie to zarządzać należy w miarę zachodzących okoliczności także z urzędu.

Przy postępowaniu w tych sprawach należy mieć na oku następujące zasady, względnie przestrzegać następujących wskazówek:

I. Każdej osobie przysługuje z tytułu urodzenia nazwisko ojca, względnie matki, dzieci ślubne noszą nazwisko ojca, nieślubne matki.

II. Każda osoba ma prawo i obowiązek występować tylko pod nazwiskiem uzyskanem z tytułu urodzenia i prawo żądania, by władze oznaczyły ją tylko tem nazwiskiem, a to aż do chwili nabycia prawa do innego nazwiska.

III. Nabycie nastąpić może albo na zasadzie prawa cywilnego, n. p. przez uprawnienie dziecka nieślubnego, przez przysposobienie albo na zasadzie zezwolenia powołanej do tego władzy na zmianę nazwiska. Według obecnego stanu naszego ustawodawstwa zezwolenie na zmianę nazwiska może być udzielone stosownie do zachodzącego stanu faktycznego:

A. na całym obszarze Rzeczypospolitej Polskiej przez Naczelnika Państwa w myśl ustawy z dnia 11 maja 1920 r. w przedmiocie uznania nazwisk przybranych podczas służby wojskowej (Dz. U. R. P. nr. 42 poz. 251),

B. w przypadkach nie objętych wymogami powyższej ustawy,

a) po za obszarem b. dzielnicy pruskiej Min. Spraw Wewn. w myśl ustawy z dnia 24 października 1919 r. w przedmiocie zmiany nazwisk (Dz. Pr. Rz. P. nr. 88 poz. 478),

b) na obszarze b. dzielnicy pruskiej,

aa) na terenie objętym byłą linją demarkacyjną przez wojewodę w myśl królewskiego rozporządzenia z dnia 12 lipca 1867 (Zbiór ust. pruskich str. 1310),

bb) na terenie poza byłą linją demarkacyjną przez Sądy Powiatowe, w myśl rozporządzenia rządu pruskiego z dnia 3 listopada 1919 r. (Zbiór ust. pruskich str. 177).

IV. Kto nie nabył na jednej z powyższych zasad prawa do nowego nazwiska, winien jest używać nazwiska uzyskanego przez urodzenie. Kto się do tego obowiązku nie stosuje, narusza prawo i naraża się na wszelkie stąd wynikające skutki, przewidziane w przepisach karnych a ewentualnie także na odpowiedzialność prywatną prawną.

V. Osoby, które służyły lub służą w wojsku pod nazwiskiem im nie przysługującem, nie nabywają przez sam fakt noszenia tego nazwiska prawą do niego; prawo to uzyskać mogą tylko na jednej z zasad, o których mowa wyżej pod III.

VI. Kto posiada dokumenty wojskowe, nie opiewające na nazwisko prawnie mu przysługujące, powinien żądać sprostowania tych dokumentów i w tym celu wykazać swoje prawo do nazwiska, które uważa za przysługujące mu, lub przynajmniej dostarczyć władzy danych potrzebnych do stwierdzenia z urzędu tego ostatniego prawa.

VII. Osoby, żądające sprostowania swego nazwiska, a pozostające w czynnej służbie wojskowej, mają wnosić odpowiednie podania pisemnie lub protokólarnie do dowództwa swego pułku, względnie oddziału korzystającego z praw dowództwa pułku.

Podanie to zawierać będzie co następuje:

1. Imię i nazwisko przybrane,
2. imię i nazwisko prawnie przysługujące,
3. miejsce (wieś, gmina, powiat) i rok urodzenia,
4. religię,
5. imiona i nazwiska rodziców, oraz adres tychże,
6. miejsce stałego zamieszkania,
7. stan (wolny, żonaty),
8. zawód w stanie cywilnym,
9. imię i nazwisko rodowe żony, imiona dzieci, wiek tychże i miejsce ich pobytu,
10. miejsce ostatniego zamieszkania (pobytu w Polsce przed wstąpieniem do wojska),
11. imiona i nazwiska oraz dokładny adres świadków, którzy mogą stwierdzić tożsamość osoby, oraz prawdziwość danych, podanych przez petenta,
12. inne szczegóły życia, które mogą ułatwić sprawdzenie tożsamości osoby.

Do prośby winien petent dołączyć fotografję, przedstawiającą wiernie jego osobę, a nadto dowody osobiste, o ile je posiada, jak metrykę urodzenia, paszport itd. Dowództwo pułku, względnie oddziału przesyła prośbę z poświadczeniem na fotografji, iż przedstawiona na niej osoba służy istotnie we wojsku pod takiem to a takiem nazwiskiem, wraz z przedłożonemi ewentualnie przez petenta innemi dokumentami do władzy administracyjnej I-ej instancji (starostwu grodzkiemu w Poznaniu, prezydentom miast, tworzących powiaty miejskie na obszarze b. dzielnicy pruskiej, względnie starostwu) właściwej ze względu na ostatnie miejsce faktycznego zamieszkania, względnie pobytn interesowanego w stanie cywilnym.

Władza ta sprawdza dane, podane przez petenta i przeprowadza w tym celu odpowiednie dochodzenia bezpośrednio lub też stosownie do swego uznania za pośrednictwem podległych władz administracyjno-policyjnych, a w szczególności żąda opinji gminy, w której petent przed wstąpieniem do wojska faktycznie mieszkał, przesłuchuje wskazanych świadków, żąda od właściwego urzędnika stanu cywilnego odpisu metryki (świadectwa urodzenia) itd., jeśli petent do prośby jej nie dołączył i stosownie do wyniku dochodzenia poświadcza na fotografji, że osoba na niej przedstawiona jest identyczna (należy wymienić imię i nazwisko prawnie interesowanemu przysługujące, tudzież rok i miejsce urodzenia petenta). Poświadczenie należy zaopatrzyć datą, podpisem kierownika urzędu, względnie zastępcy tego, oraz odciskiem urzędowej pieczęci i przesłać je wraz z prośbą petenta władzy wojskowej, która sprawę zapoczątkowała. Tej ostatniej władzy należy również zakomunikować, czy i na jakiej podstawie przyjęte szczegóły, wymienione wyżej pod 1 — 12, za udowodnione.

Władza wojskowa zarządza następnie sprostowanie ewidencji wojskowej oraz dokumentów wojskowych interesowanego.

Jeśli wyniki dochodzenia nie dostarczyły dostatecznej podstawy do ustalenia tożsamości, przeprowadzająca dochodzenia władza administracyjna zawiadomi władzę wojskową o stanie sprawy, zwracając prośbę wraz z załącznikami.

VIII. Prośby osób, pozostających w stanie cywilnym, o których mowa wyżej pod VI, będą załatwiały władze administracyjne I-ej instancji, właściwe ze względu na faktyczne stałe zamieszkanie petenta.

Prośby te prócz szczegółów, wymienionych wyżej pod VII 1 — 12, zawierać winny co następuje:

1. czas służby wojskowej,
2. możliwe dokładne określenie formacji wojskowej i oddziału, w którym interesowany służył,
3. nazwisko dowódcy oddziału,
4. imiona i nazwiska dwóch świadków, którzy razem z interesowanym we wojsku służyli i we wojsku dotąd pozostają.

Rzeczą petenta będzie ponadto przedłożyć w każdym razie fotografję, przedstawiającą wiernie jego osobę, a jeśli możliwe także wszelkie dokumenty, mogące przyczynić się do ustalenia istotnego stanu rzeczy, jak świadectwo urodzenia i t. p.

Władza administracyjna przeprowadza dochodzenia w sposób określony wyżej pod VII i wynik tychże wraz z poświadczoną przez się fotografją przesyła oficerowi ewidencyjnemu celem spowodowania odpowiedniego sprostowania ewidencji wojskowej tudzież dokumentów wojskowych interesowanemu.

Sprostowane dokumenty wojskowe zwraca następnie oficer ewidencyjny władzy administracyjnej celem doręczenia tychże interesowanemu oraz celem ewentualnego uzgodnienia listy poborowej, pozostającej w przechowaniu władzy administracyjnej, z listą Powiatowej Komendy Uzupełnień.

W wyjątkowych wypadkach można odstąpić od żądania przedłożenia fotografji, jeżeliby uzyskanie tejże napotykało na nieprzezwyciężone trudności.

IX. Względy porządku prawnego wymagać będą, jak wyżej wspomniano, w niejednym wypadku sprostowania z urzędu dokumentów wojskowych co do nazwiska. Inicjatywa w tym kierunku może wyjść tak od władz cywilnych jak i wojskowych.

Pod względem postępowania przy tego rodzają sprostowaniach należy przestrzegać odpowiednio zasad, przedstawionych wyżej pod VII i VIII ze zmianami z istoty postępowania z urzędu wynikającemi.

X. Okólnik niniejszy wydaje się w porozumieniu z Ministerstwem Spraw Wewnętrznych i Ministerstwem Spraw Wojskowych, które równocześnie wydaje odpowiednie rozkazy Dowództwom Okręgów Generalnych i Powiatowym Komendom Uzupełnień.

Poznań, 25. lipca 1921.

Minister:
w. z. (—) Dr. Zygmunt Seyda.

Powyższe podaję do wiadomości.
Puck, dnia 15. września 1921.

Lipski, starosta.

654.

OKÓLNIK
wojewody pomorskiego w przedmiocie dysponowania depozytami, podlegającymi likwidacji.

Doszło do wiadomości Głównego Urzędu Likwid. w Poznaniu, że różne banki swym klientom — obywa-

telom niemieckim —, których majątek na podstawie art. 297 lit. b wersalskiego traktatu pokoju podlega likwidacji, zezwalają samowolnie na rozporządzanie depozytami, złożonymi w skrytkach (safe).

Postępowanie takie sprzeciwia się przepisowi art. 297 lit. b ustęp drugi traktatu wersalskiego, zarządzającemu, że właściciel niemiecki nie może rozporządzać majątkami, podlegającemi likwidacji bez zgody zainteresowanego państwa sprzymierzonego lub stowarzyszonego. Według art. 6 ustawy z dnia 4. marca 1920 r., Dziennik Ustaw Rz. P. nr. 25, pozycja 153, rozporządzanie takimi majątkami bez zezwolenia prezesa Głównego Urzędu Likwidacyjnego jest niedozwolone i podlega karze, przewidzianej w artykule 12 tejże ustawy. Przeprowadzenie postępowania karnego należy do właściwości sądów zwyczajnych.

Z polecenia G. U. L. zwraca się uwagę na powyższe przepisy prawne, wzywa się banki, posiadające trezor ze skrytkami (safe), do ścisłego przestrzegania tych przepisów.

Policję państw. należy pouczyć, aby miała uwagę zwróconą na tego rodzaju wypadki a o wykroczeniach natychmiast doniosła sądowi, powodując się na art. 12 wspomnianej ustawy.

Toruń, dnia 14. września 1921.

Wojewoda pomorski
z poł. Jan Stonawski.

Powyższe podaję do ogólnej wiadomości i przestrzegania.

Puck, dnia 18. września 1921.

Lipski, starosta.

655.

ROZPORZĄDZENIE
dotyczące składek na rzecz Izby Rzemieślniczej w Grudziądzu na rok budżetowy 1921/22.

Na zasadzie § 103 L. ordynacji procederowej i w związku z preliminarzem budżetowym Izby Rzemieślniczej w Grudziądzu na rok 1921/22, zatwierdzonym pismem mojem z dnia 29. VII. 1921 L. Dz. V b. — 2166/21 składki na rzecz Izby Rzemieślniczej na rok obrachunkowy od 1. IV. 1921 do 1. IV. 1922 wyznaczam niniejszem w wysokości 1250 proc. od składek zasadniczych, ustalonych rozporządzeniem Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 26. V. 1900 r., czyli składki te wynosić będą: Od samodzielnego przedsiębiorstwa 125.— mk., za każdego czeladnika 62,50 mk., za każdego ucznia 31.25 mk.

Toruń, dnia 27. sierpnia 1921 r.
L. Dz. V b—2553/21.

Wojewoda pomorski:
w. z. — Dr. Woyda.

Powyższe podaję do wiadomości i wykonania.

Puck, 22. września 1921.

Lipski, starosta.

656.

OBWIESZCZENIE
w sprawie zakazu używania przewłok dolnych na morskich wodach przybrzeżnych.

Na podstawie art. 8 ustawy o tymczasowej organizacji zarządu b. dzielnicy pruskiej z dnia 1. VIII. 1911 r. Dz. pr. nr. 64 zmieniam obwieszczenie prezesa rejencji gdańskiej z dnia 10. IV. 1917 (Dz. Urz. str. 269) w części dotyczącej par. 29 Rozporządzenia policyjnego o rybołóstwie ministra rolnictwa, lasów i dóbr państwowych z dnia 29. III. 1917 (Dz. Urz. Min. roln. str. 153) jak następuje:

Połów przewłokami dolnemi, ciągnionemi za pomocą łodzi motorowych lub żaglowych, jest wzbroniony w obrębie polskich morskich wód przybrzeżnych.

Toruń, dnia 19. sierpnia 1921 r.
L. Dz. V i 83/21.

Wojewoda pomorski:
(—) Jan Brejski.

Powyższe podaję do wiadomości i przestrzegania.

Puck, 22. września 1921.

Lipski, starosta.

657.

OKÓLNIK
w sprawie § 8-go rozporządzenia wojewody pomorskiego, dotyczącego środków przeciw księgosuszowi z 27. lutego 1921 r.

Z powodu wystosowanych do mnie zapytywań z sfer właścicieli i hodowców bydła w sprawie § 8-go powyżej podanego rozporządzenia podaję następujące wyjaśnienia:

§ 8 brzmi: „Każdy właściciel bydła rogatego, mieszkający na obszarze Województwa Pomorskiego, winien wszelkie zmiany, t. j. każdy przyrost i ubytek w bydłostanie w 48 godzinach donieść kontrolerowi bydła, który to odpowiednio w swym katastrze zapisuje.

Cielęta należy najpóźniej w czterech tygodniach po porodzeniu do katastru podać.

Kontroler bydła ma obowiązek, każdą sztukę, wyjąwszy nowoporodzone cielęta, zanim je do katastru zapisze, osobiście obejrzeć. W tym celu winien właściciel bydła każdą sztukę, mającą być zarejestrowaną, przedstawić kontrolerowi bydła. W miastach można zmienić postępowanie to o tyle, że zamiast przedstawienia sztuki bydła może kontroler na podanie właściciela dać skontrolować daną sztukę przez upoważnionego do tego urzędnika, jednakże na żądanie miejskiego kontrolera jest właściciel bydła również obowiązany daną sztukę mu przytransportować i przedstawić.

Jeżeli jednak przyrost w bydłostanie dokonał się przez bydło zaopatrzone już w świadectwo pochodzenia (wzór nr. 2) lub pośmienną przepustkę na przewóz bydła koleją żelazną (wzór nr. 3), natenczas należy zamiast przedstawienia nowonabytej sztuki przedłożyć kontrolerowi dane świadectwo.

Właściciele bydła są zobowiązani uprzystępnić każdego czasu kontrolerowi bydła i jako i funkcjonarjuszom policyjnym i państwowym władzom weterynaryjnym rewizję całego bydłostanu".

Co do katastru nowoporodzonych cieląt, to nie potrzeba je w 48 godzinach, lecz dopiero w 4 tygodniach u kontrolera bydła zameldować. Dla zapisania nowoporodzonego cielęcia do katastru wystarczy podanie właściciela bez osobnego przytransportowania i przedstawienia go kontrolerowi bydła; to postępowanie jest ogólno przepisane tak dla gmin wiejskich jak i gmin miejskich.

Co do postępowania kontrolera bydła w gminach miejskich, to wogóle nie potrzeba przytransportować i przedstawić kontrolerowi bydła nie tylko cieląt, ale i bydła dorosłego, mającego być zapisane do katastru. Jednakże na osobne żądanie kontrolera bydła jest właściciel zobowiązany przytransportować i przedstawić mu każdą sztukę dorosłego bydła z wyjątkiem cieląt nowoporodzonych.

Jeżeli jednakże przyrost w bydłostanie dokonał się przez bydło zaopatrzone już w świadectwo pochodzenia (wzór nr. 2) lub piśmienną przepustkę na przewóz koleją żelazną (wzór nr. 3), natenczas nie potrzeba

wogóle przedstawić nowonabytej sztuki, wystarczy każdorazowo przedłożenie kontrolerowi danego świadectwa, t. z. tak w gminach wiejskich jak i miejskich nie ma kontroler bydła uprawnienia żądać przedstawienia mu takiej sztuki bydła nowonabytej. Wogóle przeprowadzenie i przedstawienie nowonabytych sztuk bydła do kontrolera zachodzi w życiu praktycznem bardzo rzadko z tej racji, że kataster bydła jest na całym obszarze Województwa Pomorskiego zaprowadzony, a wedł. § 11 tego rozporządzenia jest zmiana postoju bydła rogatego poza obszar gminy niedopuszczalna bez świadectw pochodzenia.

Toruń, dnia sierpnia 1921.

Wojewoda pomorski:
Jan Brejski.

Powyższe podaję do wiadomości i przestrzegania.
Puck, dnia 22. września 1921.

Lipski, starosta.

658.

OKÓLNIK
starosty w sprawie katastru bydła.

Do wszystkich pp. sołtysów i przełożonych obszarów dworskich w powiecie.

Powołując się na rozporządzenie wojewody pomorskiego, ogłoszone w Orędowniku Powiatowym nr. 50 z dnia 25. czerwca 1921 cyfra 502, przypominam, że pp. sołtysi i przełożeni obszarów dworskich są zobowiązani prowadzić kataster bydła.

Kataster bydła należy założyć ściśle na zasadach powyższego rozporządzenia.

Pozatem musi być dołączone do akt katastru bydła rozporządzenie, t. j. Orędownik nr. 50 z dnia 25. czerwca 1921, który przy niniejszem załączam, celem każdorazowego natychmiastowego poinformowania się o przepisach.

Nadmieniam, iż dla każdego właściciela bydła należy założyć osobny zeszyt lub formularz.

Założone już katastry bdyła na mocy mego zarządzenia z dnia 20. kwietnia 1921 L. dz. 479|21 U. R., które Panowie skierowali do wójtów swoich obwodów, należy odebrać z powrotem.

Puck, dnia 5. września 1921.

Lipski, starosta.

659.

KOMUNIKAT
Pomorskiej Izby Skarbowej.

W interesie ogółu obywateli zwraca Pomorska Izba Skarbowa uwagę na postanowienia karne w sprawie zatajeń podatku dochodowego.

Wedle par. 72 ustawy o podatku dochodowym, obowiązującej na ziemiach b. zaboru prusk., podlega karze 4 do 10 krotnej ujętego podatku ten, kto świadomie we własnem imieniu, lub jako zastępca opodatkowanego podaje w zeznaniach do podatku dochodowego w odpowiedziach na zapytania urzędowe, lub w uzasadnieniach środków prawnych nieprawdziwe daty, odnoszące się do dochodu lub wogóle zamilcza dochód podatkowi podlegający.

Nadto obok grzywny może być nałożona kara pozbawienia wolności aż do jednego roku. Bezkarność zapewnia ustawa temu, kto wcześniej, zanim wpłynie doniesienie o zatajeniu do władzy, lub też z urzędu zarządzi dochodzenie karne, zgłosi się do kompetentnej władzy wymiarowej osobiście lub pisemnie i sprostuje, względnie zezna prawdziwy swój dochód, nadto zapłaci w terminie ustawowym dodatkowy podatek.

Izba Skarbowa poleca równocześnie urzędom skarbowym, by przy wymiarze podatku dokładnie badały to, co prowadzi do wykrycia prawdziwego dochodu podatników, a wszelkie nadużycia bezwzględnie karnie ścigały, zastosowując ustawowy wymiar kary, a w rażących wypadkach odstępywały nadto sprawę sądowi celem ukarania winnego karą pozbawienia wolności. Skrupulatnie będą badane sprawy wszelkich spadków, kontraktów kupna, zamian, dostaw i t. p. i nie tylko z roku 1920, ale także z lat ubiegłych.

660.

KOMUNIKAT
Pomorskiej Izby Rolniczej.

Dla zapobieżenia skutkom tegorocznej posuchy i ratowania węgli, przeżywienia inwentarza żywego Pomorza, czyni obecnie P. I. R. starania o ułatwienie rolnikom nabywania siana z Kresów wschodnich — z okolic nie dotkniętych księgosuszem. Izba wdrożyła odpowiednie pertraktacje z organizacjami rolniczemi tej części Polski i jest uzasadniona nadzieja, że w najbliższym czasie starania te odniosą pożądany skutek.

Celem ustalenia wysokości zapotrzebowania, prosimy gospodarstwa Pomorza, by jaknajspieszniej w własnym interesie swoje zapotrzebowania siana zgłosiły w Pomorskiej Izbie Rolniczej Toruń, Sienkiewicza 40. Bliższe dane co do warunków, ceny i jakości siana podamy interesowanym do wiadomości po przeprowadzeniu odnośnych pertraktacji.

Równocześnie uprasza się zgłosić do Pomorskiej Izby Rolniczej ewent. zapotrzebowanie makuchów, o które się Izba również stara. Warunki ogłosimy później.

Pomorska Izba Rolnicza.

661.

Dotyczy podwyższenia kosztów za utrzymanie ubogich w zakładzie dla krajowych ubogich w Chojnicach.

Starostwo Krajowe Pomorskie donosi pismem z dnia 2. września 1921 L. dz. III. U. 4558|21, że koszta utrzymania dla ubogich gminnych w zakładzie dla krajowych ubogich w Chojnicach podwyższa się od dnia 1. września r. b. na 50 marek dziennie.

Puck, dnia 19. września 1921.

Lipski, starosta.

662.

Poszukiwanie za rodzicami Józefa Szymańskiego.

Duszpasterstwo szpitala okr. wojsk. w Grudziądzu nadesłało starostwu metrykę śmierci, zmarłego w tamtejszym szpitalu żołnierza Józefa Szymańskiego, którego rodzice są Józef i Juljanna Szymańscy i zamieszkują w powiecie puckim. Miejscowość ich pobytu w piśmie jest nieczytelna. Abym metrykę mógł podać odnośnemu Urzędowi stanu cywilnego i aby rodzice zmarłego mogli ew. uzyskać obdarzenia rodzicielskie po zmarłym synie, proszę tychże, aby się zgłosili w przeciągu 14 dni w Starostwie pokój nr. 2.

Puck, dnia 16. września 1921.

Lipski, starosta.

OGŁOSZENIA.